

STOPCZYK & MIKULSKI

PRZEMYSŁAW STOPCZYK ROBERT MIKULSKI

ANDRZEJ FILIP MAŁGORZATA GŁUSZEK - STOPCZYK BARBARA TREFOŃ - JABŁOŃSKA MAŁGORZATA SIKORA

Warszawa, dnia 30 czerwca 2011 roku

OPINIA PRAWNA

DLA

MINISTERSTWA ROZWOJU REGIONALNEGO

W PRZEDMIOCIE:

MOŻLIWYCH DO ZASTOSOWANIA METOD PRZEPROWADZANIA WYCENY WARTOŚCI
AUTORSKICH PRAW MAJĄTKOWYCH DO UTWORÓW ORAZ OKREŚLENIA KORZYŚCI
EKONOMICZNYCH UTWORU A TAKŻE USTALENIA OKRESU EKONOMICZNEJ JEGO
UŻYTECZNOŚCI

DO: SZ. P. PAWEŁ SZYMAŃSKI

CC: SZ. P. AGNIESZKA DEC – TYMOSZYK

OD: ROBERT MIKULSKI & KATARZYNA GRZYWACKA

I. ZAKRES OPINII PRAWNEJ

Niniejsza opinia prawna („Opinia”) została przygotowana przez Kancelarię Radców Prawnych Stopczyk & Mikulski Spółka komandytowa („Kancelaria”) na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego („Ministerstwo”), w celu wskazania możliwych do zastosowania metod przeprowadzania wyceny wartości autorskich praw majątkowych do utworów, określenia korzyści ekonomicznych

przynoszonych przez utwory oraz ustalenia okresu ekonomicznej użyteczności tych utworów.

II. ŹRÓDŁA PRAWA

Niniejsza Opinia została oparta na przepisach zamieszczonych w następujących aktach prawnych:

1. Ustawie z dnia 29 września 1994 roku – ustawa o rachunkowości (Dz. U. z 2009 roku. Nr 152, poz. 1223 ze zm.) – dalej „**Ustawa o rachunkowości**”;
2. Ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2006 r., nr 90, poz. 631 ze zm.) – dalej „**Ustawa o prawie autorskim**”.

III. STAN FAKTYCZNY

Jak rozumiemy:

1. Autorem utworu stworzonego w ramach projektu („**Projekt**”) objętego Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki („**PO KL**”) jest Beneficjent lub też osoba, której beneficjent zlecił stworzenie danego utworu („**Wykonawca**”).
2. W wykonaniu umowy o dofinansowanie Projektu w ramach PO KL („**Umowa o dofinansowanie Projektu**”), Beneficjent zobowiązany jest do zawarcia z Instytucją Wdrażającą (Instytucją Pośredniczącą II stopnia) („**Instytucja Wdrażająca**”) odrębnej umowy przeniesienia autorskich praw majątkowych do utworów wytworzonych w ramach Projektu, z jednoczesnym udzieleniem licencji na rzecz Beneficjenta na korzystanie z utworów („**Umowa przeniesienia autorskich praw majątkowych do utworów**”).
3. Umowa przeniesienia autorskich praw majątkowych do utworów wytworzonych w ramach Projektu zawierana jest na pisemny wniosek Instytucji Wdrażającej w ramach kwoty, o której mowa w § 2 Umowy o dofinansowanie Projektu.
4. W przypadku zlecenia przez Beneficjenta części zadań w ramach Projektu Wykonawcy obejmujących m.in. opracowanie utworu, Beneficjent zobowiązuje się do zastrzeżenia w umowie z Wykonawcą, że autorskie prawa majątkowe do ww. utworu będą przysługiwać Beneficjentowi.
5. Instytucja Wdrażająca, przed zawarciem Umowy przeniesienia autorskich praw majątkowych do utworów, ocenia we własnym zakresie, jakie utwory składają się na rezultat/rezultaty Projektu i pozwolą na jego przyszłe wykorzystanie w ramach innych Projektów.
6. Umowy przeniesienia autorskich praw majątkowych obejmują utwory składające się na rezultat/rezultaty Projektów (np. programy szkoleniowe) oraz utwory merytorycznie związane z rezultatem/rezultatami (np. analizy,

których przeprowadzenie było niezbędne do osiągnięcia danego rezultatu/rezultatów). Najczęściej dotyczą opracowań (publikacji, analiz, raportów itp.), a także utworów audiowizualnych (np. filmów opisujących rezultat/rezultaty).

7. Nie jest możliwe określenie zamkniętego katalogu utworów, do których nabywane są autorskie prawa majątkowe z uwagi na różnorodność utworów tworzonych przez Beneficjentów w ramach PO KL.

Dnia 30 czerwca 2011 roku i 1 lipca 2011, w uzupełnieniu zlecenia, Ministerstwo przekazało Kancelarii następujące dokumenty:

- a) pismo Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu z dnia 5 maja 2011 roku („**Pismo 1**”) wraz z odpowiedzią Ministerstwa z dnia 15 czerwca 2011 roku,
- b) pismo Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego, Wydziału Zarządzania Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki z dnia 24 maja 2011 roku („**Pismo 2**”) wraz z odpowiedzią Ministerstwa z dnia 24 czerwca 2011 roku,
- c) projekt Umowy przeniesienia autorskich praw majątkowych,
- d) projekt Umowy o dofinansowanie Projektu w ramach PO KL.

W Piśmie 1 wnioskodawca stwierdził, że „zgodnie z Ustawą o rachunkowości, autorskie prawa majątkowe zaliczane są do wartości niematerialnych i prawnych, które zaliczane są do aktywów, a zatem muszą zostać odpowiednio zaksięgowane i być wykazywane w bilansie jednostki. W związku z tym, nie tylko mogą sztucznie zawyżyć one wartość aktywów jednostki, ale też występuje ogromny problem z oszacowaniem ich wartości, czy też, co jest potrzebne do ustalenia odpowiednich stawek amortyzacyjnych, okresu ich użyteczności”.

W Piśmie 2 wnioskodawca zauważył, że § 23 wzoru minimalnego zakresu umowy o dofinansowanie Projektu stanowiącego załącznik do Zasad finansowania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki stanowiący, że *Umowa, o której mowa w zdaniu pierwszym zawierana jest na pisemny wniosek Instytucji Wdrażającej w ramach kwoty, o której mowa w § 2 tej umowy wskazuje, że w ramach kwoty dofinansowania Beneficjent otrzymał „zapłatę” za wytworzony utwór. W związku z tym rodzi się pytanie, jak jednak szacować tę kwotę i kto powinien takiego szacunku dokonać oraz co oznacza i jak stwierdzić *realną korzyść ekonomiczną utworu.**

W tym stanie rzeczy, Ministerstwo zwróciło się do Kancelarii z prośbą o wskazanie metod:

- a) przeprowadzania wyceny wartości autorskich praw majątkowych do utworów stworzonych w ramach Projektów PO KL,
- b) określania korzyści ekonomicznych przynoszonych przez utwory nabywcy autorskich praw majątkowych,

- c) ustalania okresu ekonomicznej użyteczności tych utworów.

IV. STAN PRAWNY

1. Uwagi ogólne dotyczące praw autorskich do utworów

Na wstępie wyjaśnić należy, że *utworem* w rozumieniu Ustawy o prawie autorskim jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (art. 1 ust. 1 Ustawy o prawie autorskim). Przedmiotem prawa autorskiego są m. in. utwory wyrażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi, w tym literackie, publicystyczne, naukowe, kartograficzne oraz programy komputerowe (art. 1 ust. 2 pkt 1 Ustawy o prawie autorskim).

O kwalifikacji danego wytworu do kategorii utworów stanowiących przedmiot prawa autorskiego decyduje to, czy jest on wynikiem pracy człowieka, stanowi przejaw działalności twórczej, która nadaje mu oryginalny charakter oraz to, czy cechuje go indywidualność, odróżniająca go od innych wytworów podobnego rodzaju i przeznaczenia.

Treść prawa autorskiego stanowią: autorskie prawa osobiste oraz autorskie prawa majątkowe.

Jeżeli Ustawa o prawie autorskim nie stanowi inaczej, autorskie prawa osobiste chronią nieograniczoną w czasie i nie podlegającą zrzeczeniu się lub zbyciu więź twórcy z utworem, a w szczególności prawo do: 1) autorstwa utworu, 2) oznaczania utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo do udostępniania go anonimowo, 3) nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania, 4) decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności, 5) nadzoru nad sposobem korzystania z utworu (art. 16 Ustawy o prawie autorskim).

W braku odmiennych regulacji ustawowych, autorskie prawa majątkowe do utworu obejmują wyłączne prawo do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz prawo do wynagrodzenia za korzystanie z utworu (art. 17 Ustawy o prawie autorskim).

Mając na uwadze powyższe stwierdzenia, każdy przejaw działalności twórczej stworzony przez Beneficjenta lub Wykonawcę, spełniający przesłanki, o których mowa w art. 1 ust. 1 Ustawy o prawie autorskim powyżej, jest utworem w rozumieniu powyższej ustawy.

Przeniesienie autorskich praw majątkowych do utworów powinno się odbyć poprzez zawarcie umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Zgodnie z art. 43 ust. 1 Ustawy o prawie autorskim, jeżeli z umowy nie wynika, że przeniesienie autorskich praw majątkowych lub udzielenie licencji nastąpiło nieodpłatnie, twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia.

Z przedstawionego przez Ministerstwo stanu faktycznego wynika, że Umowa

przeniesienia autorskich praw majątkowych do utworów wytworzonych w ramach Projektu zawierana jest w ramach kwoty, o której mowa w § 2 Umowy o dofinansowanie Projektu a więc, że przeniesienie autorskich praw majątkowych nastąpić ma odpłatnie.

Powyższe postanowienie oznacza także, że kwota określona w § 2 Umowy o dofinansowanie Projektu w ramach PO KL obejmuje wynagrodzenie za przeniesienie autorskich praw majątkowych do utworów tj. że wynagrodzenie twórcy (Beneficjenta) za przeniesienie autorskich praw majątkowych do utworów stanowi element kwoty, o której mowa w § 2 Umowy o dofinansowanie Projektu oraz, że zostanie wypłacone Beneficjentowi.

2. Definicja wartości niematerialnych i prawnych

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 14) Ustawy o rachunkowości, przez *wartości niematerialne i prawne* rozumie się nabyte przez jednostkę zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności:

- a) autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje,
- b) prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych,
- c) know-how.

Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również nabytą wartość firmy oraz koszty zakończonych prac rozwojowych.

Podkreślenia wymaga, że nie zalicza się do wartości niematerialnych i prawnych, lecz *do inwestycji* te tytuły, które nie są użytkowane przez jednostkę, a są przez nią posiadane w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających np. z przyrostu ich wartości, uzyskania z nich przychodów, w tym z transakcji handlowej, lub innych pożytków. Wynika to z art. 3 ust. 1 pkt 17) Ustawy o rachunkowości.

W myśl tego przepisu *inwestycjami* są aktywa posiadane przez jednostkę w celu osiągnięcia z nich korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu wartości tych aktywów, uzyskania przychodów w formie odsetek, dywidend (udziałów w zyskach) lub innych pożytków, w tym również z transakcji handlowej, a w szczególności aktywa finansowe oraz te nieruchomości i wartości niematerialne i prawne, które nie są użytkowane przez jednostkę, lecz są posiadane przez nią w celu osiągnięcia tych korzyści.

Z definicji określonej w art. 3 ust. 1 pkt 14) Ustawy o rachunkowości wynika, że do wartości niematerialnych i prawnych nie zalicza się także praw wytworzonych przez jednostkę we własnym zakresie (np. programów komputerowych, wynalazków).

Reasumując stwierdzić należy, że dany utwór stworzony w ramach Projektu będzie stanowił wartość niematerialną i prawną, o ile będzie spełniał przesłanki art. 3 ust.

1 pkt 17) Ustawy o rachunkowości tj. zostanie nabyty przez jednostkę od osoby trzeciej, będzie nadawał się do gospodarczego wykorzystania, będzie przeznaczony do używania na potrzeby jednostki zaś jego okres ekonomicznej użyteczności będzie dłuższy niż rok.

3. Wycena autorskich praw majątkowych do utworów jako wartości niematerialnej i prawnej zgodnie z Ustawą o rachunkowości

Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 1) Ustawy o rachunkowości środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Jeżeli zatem dana jednostka ustaliła okres sprawozdawczy jako rok obrotowy to obligatoryjnie musi stosować zasady wyceny określone w art. 28 ust. 1 pkt 1) Ustawy o rachunkowości. Analizując treść omawianego punktu zwracamy uwagę na możliwość wyboru przez jednostkę zasad wyceny wstępnej środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych - albo (i) według kosztu historycznego, albo (ii) według wartości przeszacowanej.

Poniżej przedstawiamy zasady wyceny wartości niematerialnych i prawnych oraz sposobów dokonywania od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych określone w przepisach Ustawy o rachunkowości.

W myśl art. 33 ust. 1 Ustawy o rachunkowości wycena wartości niematerialnych i prawnych oraz sposobów dokonywania od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych powinna odbywać się na podstawie przepisów art. 31 ust. 2 i art. 32 ust. 1-4 i ust. 6 Ustawy o rachunkowości.

Z powyższych przepisów wynika, że:

Wartość początkową środków trwałych zmniejszają odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe dokonywane w celu uwzględnienia utraty ich wartości, na skutek używania lub upływu czasu.

Odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środka trwałego dokonuje się drogą systematycznego, planowego rozłożenia jego wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji. Rozpoczęcie amortyzacji następuje nie wcześniej niż po przyjęciu środka trwałego do używania, a jej zakończenie - nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z wartością początkową środka trwałego lub przeznaczenia go do likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru, z ewentualnym uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego.

Przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacyjnej uwzględnia się okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego, na określenie którego wpływają w szczególności:

- 1) liczba zmian, na których pracuje środek trwały;
- 2) tempo postępu techniczno-ekonomicznego;
- 3) wydajność środka trwałego mierzona liczbą godzin jego pracy lub liczbą wytworzonych produktów albo innym właściwym miernikiem;
- 4) prawne lub inne ograniczenia czasu używania środka trwałego;
- 5) przewidywana przy likwidacji cena sprzedaży netto istotnej pozostałości środka trwałego.

Na dzień przyjęcia środka trwałego do używania należy ustalić okres lub stawkę i metodę jego amortyzacji. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji środków trwałych powinna być przez jednostkę okresowo weryfikowana, powodując odpowiednią korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych.

W przypadku zmiany technologii produkcji, przeznaczenia do likwidacji, wycofania z używania lub innych przyczyn powodujących trwałą utratę wartości środka trwałego, dokonuje się - w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych - odpowiedniego odpisu aktualizującego jego wartość.

Dla środków trwałych o niskiej jednostkowej wartości początkowej można ustalać odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe w sposób uproszczony, przez dokonywanie zbiorczych odpisów dla grup środków zbliżonych rodzajem i przeznaczeniem lub jednorazowo odpisując wartość tego rodzaju środków trwałych.

Zasady wyceny przytoczone powyżej powinny być stosowane odpowiednio do wyceny autorskich praw majątkowych do utworów.

Niniejsze postanowienia powinny znaleźć zastosowanie w celu wyceny wartości niematerialnych i prawnych oraz sposobów dokonywania od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych.

W przypadku, gdyby zaistniała potrzeba poszerzenia w/w kwestii, w szczególności w zakresie zasad wyceny, umieszczania danych w odpowiednich pozycjach ksiąg rachunkowych lub innych kwestii związanych z zasadami prowadzenia rachunkowości, rekomendujemy o zwrócenie się do podmiotu, który zawodowo zajmuje się prowadzeniem spraw rachunkowo-księgowych.

4. Metody wyceny autorskich praw majątkowych do utworów w przypadku ustalenia ich wartości przy przeniesieniu autorskich praw majątkowych do utworu lub udzielaniu licencji na korzystanie z utworu

Wycena wartości niematerialnych i prawnych z grupy autorskich praw majątkowych dla celów innych niż amortyzacja i wycena rachunkowa aktywów i pasywów, może także być dokonywana za pomocą innych metod, które w sposób szczegółowy opisuje doktryna. Poniżej przedstawiamy krótkie zestawienie metod powszechnie stosowanych w praktyce. Zastrzegamy jednak, że niniejsze opracowanie ma jedynie

charakter obrazowy, w związku z czym szczegółowe kwestie w zakresie wyboru odpowiedniej metody wyceny wartości materialnych lub prawnych lub jej stosowania powinny zostać przez Państwa zlecone podmiotowi zajmującemu się zawodowo prowadzeniem wyceny wartości tych praw.

Do wyceny wartości niematerialnych mogą być stosowane różne metody i techniki. Opierając się na różnicach i podobieństwach tych metod można wyróżnić trzy podstawowe sposoby analizy i wyceny wartości niematerialnych: metodę rynkową (nazywaną również metodą porównania sprzedaży), metodę dochodową oraz metodę kosztową.

Metoda rynkowa (metoda porównania sprzedaży)

Opiera się na ekonomicznej zasadzie, która stwierdza, że na wolnym i nierestrykcyjnym rynku, czynniki podaży i popytu doprowadzą cenę inwestycji do stanu równowagi.

Wycena metodą rynkową wymaga dostępu do informacji o zawartych transakcjach nabycia dóbr porównywalnych co do przedmiotu, zakresu i treści. Ma to pomóc w zdobyciu informacji, jaką wartość dobra analogiczne uzyskały w obrocie. W związku z tym w celu stosowania metody rynkowej należy obserwować rynek i gromadzić informacje o zawartych na nim transakcjach z interesującego zakresu w celu ustalenia cen oraz określenia ich trendów wzrostowych i spadkowych.

Wskazać należy, że metoda rynkowa będzie niezawodna jedynie w wypadku istnienia tzw. rynku doskonałego tj. rynku sterowanego wyłącznie siłami podaży i popytu. Na rynek istniejący w rzeczywistości wywiera wpływ wiele czynników powodujących, że odbiega on w sposób zasadniczy od rynku doskonałego toteż zastosowanie tej metody nie zawsze może przynieść wiarygodne efekty.

Metoda dochodowa

Opiera się na ekonomicznej zasadzie antycypacji (czasami określanej jako zasada oczekiwania), według której wartość przedmiotu inwestycji (np. wartość niematerialna) równa się obecnej wartości oczekiwanego dochodu, który będzie uzyskany z tytułu posiadania tegoż przedmiotu.

Istotą wyceny wartości niematerialnych i prawnych metodą dochodową jest zatem ustalenie wartości dochodu, który można będzie uzyskać w wyniku posiadania (używania) danego przedmiotu, gdzie, spodziewany zysk mają obrazować przyszłe pożytki. Wykorzystywanie omawianej metody w procesie wyceny wiąże się z przygotowaniem kalkulacji finansowych np. w postaci business planu.

Metoda kosztowa

Opiera się na ekonomicznej zasadzie zastąpienia, według której inwestor nie zapłaci za inwestycję więcej niż wynosi koszt jej realizacji (na przykład kupno lub wytworzenie) o identycznym poziomie korzyści, który może być mierzony np. poziomem funkcjonalności, użyteczności itp.

W metodzie kosztowej mierzy się zatem aktualną wartość przyszłych pożytków

wynikających z własności lub wykorzystywania danego przedmiotu poprzez określenie kosztów, jakie należy ponieść dla zapewnienia zdolności do generowania pożytków z niego płynących. U podstaw stosowania metody kosztowej leży założenie, iż poniesienie kosztów jest równoznaczne z uzyskaniem odpowiedniego efektu ekonomicznego. Metoda wyceny kosztowej używana jest w przede wszystkim przy dokonywaniu wyceny takich wartości niematerialnych i prawnych jak: procedury zarządzania stosowane w firmach (tzw. firmowe know-how), prace rozwojowe, systemy fizycznej dystrybucji czy sieci sprzedaży (logistyka).

Procedura wyceny

W doktrynie znana jest także jako metoda tzw. procedura wyceny. Wykorzystuje ona jedną lub dwie spośród wyżej wymienionych metod. Zasadnicza część procedury wyceny polega na zebraniu informacji o stronach dokonywanej transakcji, określeniu kryteriów służących do sprecyzowania celu wyceny, sprecyzowaniu podmiotów uprawnionych do przedmiotu wyceny. Następnie dokonywana jest analiza niezbędnych dokumentów księgowych, finansowych oraz statystycznych dotyczących dobra stanowiącego przedmiot wyceny i jego funkcjonowania. Ostatnim etapem jest wybranie sposobów dokonywania wyceny (przynajmniej dwóch).

Wybór odpowiedniej metody wyceny uzależniony jest od celów wyceny, cech rodzajowych przedmiotu wyceny oraz przyczyn, dla których wycena jest dokonywana.

5. Ustalenie okresu ekonomicznej użyteczności utworów

Jak wynika z definicji określonej w art. 3 ust. 1 pkt 14) Ustawy o rachunkowości wartościami niematerialnymi i prawnymi będą takie prawa majątkowe, których przewidywany okres ekonomicznej użyteczności będzie dłuższym niż rok.

Maksymalną granicę wyłącznego posiadania praw majątkowych do utworów przewiduje natomiast art. 36 Ustawy o prawie autorskim. Zgodnie z powyższym przepisem autorskie prawa majątkowe gasną z upływem lat siedemdziesięciu od dnia określonego szczegółowo w tym przepisie. Z reguły okres ten należy liczyć od dnia śmierci twórcy utworu (inne przypadki patrz art. 36 Ustawy o prawie autorskim).

Co prawda wskazany powyższej okres określa jedynie czas trwania autorskich praw majątkowych a nie okres ekonomicznej użyteczności utworu. Dla potrzeb niniejszej Opinii wskazać należy jednak, że po wygaśnięciu autorskich praw majątkowych do utworu, a więc wyłączności w zakresie korzystania z utworu na polach eksploatacji określonych w umowie, może on stracić także użyteczność dla nabywcy.

Określenie czasu „ekonomicznej użyteczności” utworu należy do kwestii ocennych. Nie można wszakże we wszystkich przypadkach wskazać, że utwór po określonym terminie będzie dla Instytucji Wdrażającej bezużyteczny. A zatem ocena „ekonomicznej użyteczności” utworów stworzonych w ramach PO KL zależy od analizy konkretnego przypadku. Wydaje się jednak, że w większości przypadków

okres ekonomicznej użyteczności utworów nabywanych przez Instytucje Wdrażające będzie dłuższy niż rok. Jak wynika bowiem z § 21 Umowy o dofinansowanie Projektu, Umowa przeniesienia autorskich praw majątkowych do utworów wytworzonych w ramach Projektu zawierana jest na pisemny wniosek Instytucji Wdrażającej w ramach kwoty, o której mowa w § 2 Umowy. Instytucja Wdrażająca wnioskując o przeniesienie praw autorskich do utworów wytworzonych w ramach Projektu, znając właściwości i przydatność utworu, powinna zatem umieć także określić przewidywalny okres jego użyteczności.

V. Podsumowanie

Reasumując, wskazujemy co następuje.

1. Każdy przejaw działalności twórczej stworzony przez Beneficjenta lub Wykonawcę w ramach Projektu PO KL, spełniający przesłanki, o których mowa w art. 1 ust. 1 Ustawy o prawie autorskim, będzie utworem w rozumieniu powyższej ustawy. Kwota określona w § 2 Umowy o dofinansowanie Projektu w ramach PO KL obejmuje wynagrodzenie za przeniesienie autorskich praw majątkowych do utworów co oznacza, że wynagrodzenie twórcy (Beneficjenta lub Wykonawcy) za przeniesienie autorskich praw majątkowych do utworów stanowi element kwoty, o której mowa w § 2 Umowy o dofinansowanie Projektu.
2. Autorskie prawa majątkowe do utworów stanowią wartości niematerialne i prawne w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, o ile spełniają przesłanki określone w art. 3 ust. 1 pkt 14) tej ustawy. Zgodnie z powyższym przepisem przez wartości niematerialne i prawne rozumie się nabyte przez jednostkę zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, w tym w szczególności autorskie prawa majątkowe.
3. Metody wyceny wartości niematerialnych i prawnych z grupy autorskich praw majątkowych dla celów amortyzacji i wyceny rachunkowej aktywów i pasywów określa w sposób szczegółowy Ustawa o rachunkowości. W tym zakresie zastosowanie znajdują przepisy 28 ust. 1 pkt 1) oraz art. 31 ust. 2 i art. 32 ust. 1-4 i ust. 6 Ustawy o rachunkowości.
4. Wycena wartości niematerialnych i prawnych z grupy autorskich praw majątkowych może także być dokonywana za pomocą metody rynkowej, metody dochodowej oraz metody kosztowej oraz ewentualnie za pomocą procedury wyceny. Zdaniem Kancelarii, określanie korzyści ekonomicznych przynoszonych przez utwory nabywcy autorskich praw majątkowych, mogą być określane za pomocą metody dochodowej. Tym niemniej zastrzegamy, że Kancelaria nie zajmuje się w sposób zawodowy dokonywaniem wycen majątku w związku z tym kwestia powyższa powinna zostać zweryfikowana przez

podmiot prowadzący działalność w tym zakresie.

5. Określenie czasu „ekonomicznej użyteczności” utworu należy do kwestii cennych i zależy od analizy konkretnego przypadku. Wydaje się jednak, że w większości przypadków okres ekonomicznej użyteczności utworów nabywanych przez Instytucje Wrażliwe będzie dłuższy niż rok.
6. Wybór odpowiedniej metody wyceny uzależniony jest od celów wyceny, cech rodzajowych przedmiotu wyceny oraz przyczyn, dla których wycena jest dokonywana. Tym niemniej wskazujemy, że wybór odpowiedniej metody wyceny w celach określonych zleceniem oraz wskazanie zasad i sposobów dokonania wyceny wykracza poza kompetencje doradztwa prawnego w związku z powyższym w powyższym zakresie rekomendujemy o przekazanie sprawy do podmiotu zawodowo zajmującemu się prowadzeniem działalności rachunkowo – księkowej.

Mamy nadzieję, że powyższe wyjaśnienia okażą się Państwu pomocne.

Pozostajemy do Państwa dyspozycji, w razie dalszych pytań lub wątpliwości.

z poważaniem

Robert Mikulski

radca prawny